

Lifto savininkams ir naudotojams

Kodėl verta modernizuoti daugiabutyje įrengtą liftą?

Dauguma liftų daugiabučiuose Lietuvoje įrengti prieš 30 ar dar daugiau metų. Lifto kaip įrenginio gyvavimo laikotarpis – 25-30 metų. Ši technika yra susidėvėjusi, pasenusi, neatitinka šių dienų kokybės standartų ir keliamų reikalavimų. Liftai dažnai genda, kelia triukšmą, neatitinka ir estetinių nūdienos poreikių. Dėl liftų amžiaus patiriami dideli eksploatacijos kaštai. Pakeitus liftą nauju pasiekama daug tikslų:

- Sumažėja išlaidos elektrai dėl optimalaus elektroninio valdymo ir modernaus ekonomišką variklio;
- Sumažėja triukšmas;
- Sutrumpėja prastovos dėl gedimų;
- Padidėja keleivių ir aptarnaujančio personalo saugumas;
- Padidėja važiavimo komfortas – tolygus pagreitis ir stabdymas;
- Padidėja lifto durys, kabina;
- Dėl elektroninio valdymo sumažėja laukimo laikas.
- Naujas estetiškas lifto kabinos dizainas - modernus, praktiškas. Visiškai nauja išvaizda, šiuolaikiškos medžiagos.

Kas renkasi liftą?

Niekam nekyla abejonų, kad bendrijai ar namų administruojančiai įmonei nusprendus keisti tik liftą, bendrija ar namo administratorius renkasi pats. Tačiau vykdant viso namo renovaciją ir įvykdžius projektavimo ir rangos darbų pirkimo konkursus ši pasirinkimo teisė pereina rangos darbų pirkimo konkursą laimėjusiai statybų organizacijai. Pastaroji renkasi liftą tik pagal kainą, tačiau šis pasirinkimas ne visada tenkina liftu besinaudojančius namo gyventojus. Kaip nurodo STR 1.05.06:2010 „Statinio projektavimas“ 11 priedas Pastato atnaujinimo (modernizavimo) projekto rengimo tvarkos aprašas, nuo 2015 m. birželio mėn. 22 d. techniniam darbo projektui reikalingas gyventojų pritarimas, todėl name gyvenantys žmonės turi galimybę įtakoti lifto pasirinkimą.

Kas tai yra – lifto modernizacija?

Modernizuojant liftą visi lifto mechanizmai keičiami: šachtos durys, lifto kabina, visa elektrinė dalis, lifto valdymo grandinė, visi informaciniai elementai, variklis, reduktorius, lynai, atsvaras, visi saugos elementai. Vienintelė dalis, kuri gali būti palikta - kreipiančiosios. Praktika parodė, kad teisingai sumontuoto ir 30-40 metų teisingai eksploatuoto lifto kreipiančiosios dažnai yra gero stovio ir tinkamos tolimesniam naudojimui. Modernizavus liftą paruošiamas naujas pasas, jam suteikiamas naujas numeris, liftas pridodamas įgaliotai institucijai. Keičiant tik liftą, vadovaujantis LR įstatymais atskiro techninio darbo projekto nereikia, tačiau atliekant viso namo renovaciją yra rengiamas viso namo techninio darbo projektas ir jame numatytas liftas.

Kokį liftą rinktis?

Dizainas

Liftas parenkamas pagal Lietuvos Respublikos galiojančius įstatymus atsižvelgiant į faktines aplinkybes ir užsakovo (naudotojo) pageidavimus. Užsakovo pageidavimu dažniausiai yra parenkama lifto apdaila – kabinos vidus, durų, grindų, lubų plokštumų medžiaga, šachtos durų ir angokraščių medžiaga, spalva, valdymo mygtukų dizainas, veidrodys kabinoje, ir pan. Šie dizaino elementai turi svarbų estetinį akcentą ir sudaro didžiausią įspūdį apie lifto kokybę. Modernizavus nemažą kiekį liftų, nusistovėjo tam tikras šių elementų „standartas“: raštuoto nerūdijančio plieno kabina, šlifluoto nerūdijančio plieno kabinos durys ir

dažytos pilka „metalic“ spalva šachtos durys ir angokraščiai. Kabinoje montuojamas veidrodis, porankis iš nerūdijančio plieno.

Lifto tipas

Vis dėlto bėgant metams svarbesnis tampa ne estetinė lifto išvaizda, tačiau jo mazgų patikimumas, ilgaamžiškumas, eksploatacinės savybės. Todėl pasirenkant lifto tipą labai svarbu atsižvelgti į sprendimus, padarytus projektuojant pastatą. Senuose tarybiniuose daugiabučiuose liftai buvo montuojami su atskira mašinų patalpa, kuri suformuota negyvenamam aukšte, ant stogo. Šiuo metu yra ir kitokių sprendimų – montuojant liftų variklius lifto šachtose. Žemiau pateikiama abiejų lifto tipų privalumų ir trūkumų lentelė:

Liftas su esama mašinų patalpa, kurioje montuojamas variklis, valdymo spinta	Liftas be mašinų patalpos. Elektros variklis montuojamas šachtos viršutiniame aukšte. Valdymo spinta montuojama viršutinio aukšto lifto įlipimo aikštelėje ant sienos
Elektros variklis – triukšmo šaltinis patalpintas aukšte, kuriame nėra gyvenamųjų patalpų, virš viršutinio aukšto perdangos. Iš variklio ir reduktoriaus triukšmas beveik nepasiekia butų. Mažiau triukšmo.	Elektros variklis – triukšmo šaltinis patalpintas lifto šachtos viršutiniame aukšte. Triukšmas sklinda per visus aukštus lifto šachta. Didžiausias triukšmas viršutiniame aukšte, tačiau pasiekia ir žemesnius aukštus. Daugiau triukšmo
Norint liftą apžiūrėti ar net atlikti paruošiamuosius remonto, derinimo ar kitus darbus nebūtina lifto stabdyti. Visa tai atliekama mašinų patalpoje, netrukdam gyventojams. Liftas rečiau stabdomas	Net norint apžiūrėti lifto variklį tenka stabdyti liftą. Liftas stabdomas dažniau
Apžiūrint variklį ar atliekant remonto darbus visa tai atliekama mašinų patalpoje, kuri neprieinama vaikams, pašaliniais. Saugu	Apžiūrint variklį ar atliekant remonto darbus būtina mechanikui atidaryti viršutinio aukšto šachtos duris, užlipti ant lifto kabinos stogo. Reikia imtis papildomų priemonių kad būtų saugu
Paprastesnis laiko patikrintas mechanizmas. Mažesnė tikimybė sugesti, pigesnis remontas	Sudėtingesnis, kompaktiškesnis mechanizmas. Didesnė tikimybė sugesti, brangesnis remontas
Lieka užimta mašinų patalpa 20-25m²	Atsilaisvina mašinų patalpa 20-25m²

*lentelė sudaryta laikant, kad modernizuojamas liftas name, kuriame jau yra mašinų patalpa.

Remiantis lentele žymiai daugiau privalumų modernizuojamuose daugiabučiuose turi lifto išplanavimas su mechanizmų patalpa, todėl UAB Kauno liftai ir siūlo **nekeisti suprojektuoto lifto tipo.**

Nešantieji lynai

Kitas klausimas, kuris iškyla renkantis liftą – lynų tipas. Šiuo metu rinkoje galima sutikti 3 tipų nešančius lynus: plieninius, plieninius su plastiko ar gumos apvaskalu ir poliuretaninius diržus. Lynai su apvaskalais ir poliuretaniniai diržai buvo pradėti taikyti norint patalpinti variklį į šachtą. Jie pasižymi mažesniu triukšmu, tačiau turi dvi dideles ydas. Kadangi guma, plastikas ar poliuretanai yra žymiai mažiau atsparūs mechaniniams pažeidimams negu plienas, tai ir šie lynai yra žymiai jautresni pažeidimams, nei plieniniai. Dėl šios priežasties netradicinių lynų gamintojas nustato žymiai griežtesnes lynų priežiūros sąlygas. Kaip parodė praktika, plieninių lynų tarnavimo laikas nepalyginamai ilgesnis už „modernių“ guma ar plastiką dengtų lynų ar už poliuretaninių diržų. Kita priežastis rinktis tradicinius plieninius lynus – kaina. Kadangi netradicinius lynus ar poliuretaninius diržus gamintojas gina patentais, tai kaina kelis ar net keliolika kartų viršija tradicinių lynų kainas.

Dėl aukščiau išvardintų argumentų UAB Kauno Liftai siūlo **rinktis standartinius, patikrintus laiko plieninius lynus.**